

**Podstawowe
kategorie
bezpieczeństwa
narodowego**

Podstawowe kategorie bezpieczeństwa narodowego

pod redakcją:

Arkadiusza Żukowskiego

Macieja Hartlińskiego

Wojciecha T. Modzelewskiego

Jacka Więclawskiego

Olsztyn 2015

Main Categories of National Security

editors:

Arkadiusz Żukowski
Maciej Hartliński
Wojciech T. Modzelewski
Jacek Więclawski

Olsztyn 2015

Recenzenci

Prof. zw. dr hab. Sebastian Wojciechowski

Dr hab. Bogusław Jagusiak prof. WAT

Projekt okładki

Pracownia Wydawnicza „Elset”

Korekta wydawnicza

Katarzyna Bieliniak

ISBN 978-83-89559-57-9

Wydawca

Instytut Nauk Politycznych

Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

© Copyright Instytut Nauk Politycznych
Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Druk: Zakład Poligraficzny UWM w Olsztynie

SPIS TREŚCI

Od redaktorów	9
---------------------	---

Wprowadzenie do podstawowych kategorii bezpieczeństwa narodowego (<i>Wojciech T. Modzelewski, Maciej Hartliński</i>)	11
---	----

CZĘŚĆ I

PODSTAWY TEORII BEZPIECZEŃSTWA

1. Historia bezpieczeństwa (<i>Przemysław Piotrowski</i>)	29
2. Geografia bezpieczeństwa (<i>Selim Chazbijewicz</i>)	39
3. Teorie bezpieczeństwa (<i>Marcin Chetminiak</i>)	49
4. Polityka bezpieczeństwa (<i>Jacek Więclawski</i>)	58
5. Prawne podstawy bezpieczeństwa (<i>Mirosław Karpiuk</i>)	64
6. Inżynieria bezpieczeństwa (<i>Edward Kołodziński</i>)	71
7. Strategia bezpieczeństwa (<i>Krzysztof Żegota</i>)	77
8. Bezpieczeństwo jako strategia w teorii gier (<i>Joanna Obrębska</i>)	83

CZĘŚĆ II

UWARUNKOWANIA BEZPIECZEŃSTWA

1. System bezpieczeństwa międzynarodowego (<i>Jacek Więclawski</i>)	95
2. Międzynarodowe stosunki polityczne (<i>Jacek Więclawski</i>)	101
3. Międzynarodowe stosunki ekonomiczne (<i>Paweł Woroniecki</i>)	107
4. Międzynarodowe stosunki wojskowe (<i>Ewa Czarkowska</i>)	117
5. Międzynarodowe stosunki kulturalne (<i>Krzysztof Żegota</i>)	124

CZĘŚĆ III

POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA

1. Bezpieczeństwo narodowe (<i>Wojciech Kotowicz</i>)	131
2. Bezpieczeństwo wewnętrzne (<i>Piotr Majer</i>)	139
3. Bezpieczeństwo publiczne (<i>Piotr Majer</i>)	146
4. Bezpieczeństwo finansowe (<i>Barbara Czop</i>)	152
5. Bezpieczeństwo energetyczne (<i>Krzysztof Żegota</i>)	161
6. Bezpieczeństwo ekologiczne (<i>Janusz Filipkowski</i>)	168
7. Bezpieczeństwo kulturowe (<i>Krzysztof Gładkowski</i>)	177
8. Bezpieczeństwo informacyjne (<i>Adam Hołub</i>)	188

9. Bezpieczeństwo cybernetyczne (<i>Tomasz Gajowniczek</i>)	197
10. Bezpieczeństwo transgraniczne (<i>Wojciech T. Modzelewski</i>)	204
11. Strategia bezpieczeństwa Chińskiej Republiki Ludowej (<i>Ewa Czarkowska</i>)	213
12. Strategia bezpieczeństwa narodowego Federacji Rosyjskiej (<i>Ewa Czarkowska</i>)	219
13. Strategia bezpieczeństwa Stanów Zjednoczonych Ameryki (<i>Magdalena Kumelska</i>)	226

CZĘŚĆ IV

KONTEKSTY BEZPIECZEŃSTWA

1. Zagrożenia globalne (<i>Tadeusz Iwiński</i>)	233
2. Prawa człowieka a bezpieczeństwo narodowe (<i>Teresa Astramowicz-Leyk</i>)	245
3. Międzynarodowe trybunały jako narzędzie bezpieczeństwa (<i>Degefe Gemechu</i>)	254
4. Wojny i konflikty zbrojne (<i>Maciej Hartliński</i>)	261
5. Wyścig zbrojeń (<i>Wojciech T. Modzelewski</i>)	267
6. Pacyfizm a bezpieczeństwo narodowe (<i>Janusz Filipkowski</i>)	273
7. Patriotyzm w systemie bezpieczeństwa narodowego (<i>Janusz Filipkowski</i>)	280
8. Konstytucja a bezpieczeństwo (<i>Waldemar Żebrowski</i>)	286
9. Legitymizacja a bezpieczeństwo ustrojowe (<i>Waldemar Żebrowski</i>)	296
10. Centralne organy władzy wobec szczególnych zagrożeń państwa (<i>Waldemar Tomaszewski</i>)	303
11. Służby specjalne w Polsce (<i>Wojciech Kotowicz</i>)	309
12. Policja w systemie bezpieczeństwa narodowego (<i>Tomasz Bojarowicz</i>)	322
13. Idea integracji a kwestia bezpieczeństwa europejskiego (<i>Benon Gaziński</i>)	327
14. Bezpieczeństwo w przestrzeni lokalnej (<i>Karolina Tybuchowska-Hartlińska</i>)	336
15. Zarządzanie kryzysowe (<i>Bronisław Bombała</i>)	341
16. Media masowe w stanach nadzwyczajnych (<i>Katarzyna Maciejewska-Mieszkowska</i>)	347
17. Polityzacja religii a terroryzm (<i>Zdzisław Kunicki</i>)	353
18. Islam, jego doktryna a globalne problemy bezpieczeństwa i terroryzmu (<i>Selim Chazbijewicz</i>)	358

Main Categories of National Security

(<i>Wojciech T. Modzelewski, Maciej Hartliński</i>)	366
Noty o autorach	377

CONTENTS

From Editors	9
---------------------------	---

Introduction to Main Categories of National Security (<i>Wojciech T. Modzelewski, Maciej Hartliński</i>)	11
--	----

PART I

BASIS THEORY OF SECURITY

1. History of Security (<i>Przemysław Piotrowski</i>)	29
2. Geography of Security (<i>Selim Chazbijewicz</i>)	39
3. Theories of Security (<i>Marcin Chelminiak</i>)	49
4. Security Policy (<i>Jacek Więclawski</i>)	58
5. Legal Basis of Security (<i>Mirosław Karpiuk</i>)	64
6. Security Engineering (<i>Edward Kołodziński</i>)	71
7. Security Strategy (<i>Krzysztof Żegota</i>)	77
8. Security as Strategy in Game Theory (<i>Joanna Obrębska</i>)	83

PART II

DETERMINANTS OF SECURITY

1. International Security System (<i>Jacek Więclawski</i>)	95
2. International Political Relations (<i>Jacek Więclawski</i>)	101
3. International Economic Relations (<i>Paweł Woroniecki</i>)	107
4. International Military Relations (<i>Ewa Czarkowska</i>)	117
5. International Cultural Relations (<i>Krzysztof Żegota</i>)	124

PART III

SECURITY POLICIES

1. National Security (<i>Wojciech Kotowicz</i>)	131
2. Homeland Security (<i>Piotr Majer</i>)	139
3. Public Security (<i>Piotr Majer</i>)	146
4. Financial Security (<i>Barbara Czop</i>)	152
5. Energy Security (<i>Krzysztof Żegota</i>)	161
6. Ecological Security (<i>Janusz Filipkowski</i>)	168
7. Cultural Security (<i>Krzysztof Gładkowski</i>)	177
8. Information Security (<i>Adam Hołub</i>)	188

9. Cybernetic Security (<i>Tomasz Gajowniczek</i>)	197
10. Cross-border Security (<i>Wojciech T. Modzelewski</i>)	204
11. China Republic of People's Security Strategy (<i>Ewa Czarkowska</i>)	213
12. Russian Federation's National Security Strategy (<i>Ewa Czarkowska</i>)	219
13. United States of America's Security Strategy (<i>Magdalena Kumelska</i>)	226

PART IV

SECURITY CONTEXTS

1. Global Threats (<i>Tadeusz Iwiński</i>)	233
2. Human Rights and National Security (<i>Teresa Astramowicz-Leyk</i>)	245
3. International Courts and Security (<i>Degefe Gemechu</i>)	254
4. Wars and Armed Conflicts (<i>Maciej Hartliński</i>)	261
5. Arms Race (<i>Wojciech T. Modzelewski</i>)	267
6. Pacifism and National Security (<i>Janusz Filipkowski</i>)	273
7. Patriotism and National Security System (<i>Janusz Filipkowski</i>)	280
8. Constitution and Security (<i>Waldemar Żebrowski</i>)	286
9. The Legitimacy of a Political System and Safety (<i>Waldemar Żebrowski</i>)	296
10. Central Government Authorities to State of Emergency (<i>Waldemar Tomaszewski</i>)	303
11. Special Services in Poland (<i>Wojciech Kotowicz</i>)	309
12. Police in the National Security System (<i>Tomasz Bojarowicz</i>)	322
13. The Idea of Integration and an Issue of European Security (<i>Benon Gaziński</i>)	327
14. Local Security (<i>Karolina Tybuchowska-Hartlińska</i>)	336
15. Crisis Management (<i>Bronisław Bombala</i>)	341
16. Mass Media to State of Emergency (<i>Katarzyna Maciejewska-Mieszkowska</i>)	347
17. Politicization of Religion and Terrorism (<i>Zdzisław Kunicki</i>)	353
18. Islam, Its Doctrine and Global Problems of Security and Terrorism (<i>Selim Chazbijewicz</i>)	358
Main Categories of National Security (<i>Wojciech T. Modzelewski, Maciej Hartliński</i>)	366
About Authors	377